

Verlagsgruppe News GmbH gegn Austurríki (nr. 2)

Dómur frá 14. desember 2006

Mál nr. 10520/02

10. gr. Tjáningarfrelsi

Fjölmíðlar. Bann við myndbirtingum.

1. Málsatvik

Kærandi er hlutafélagið Verlagsgruppe News GmbH, sem á og gefur út tímaritið News. Félagið er skráð í Austurríki og á lögheimili í Vín.

Þann 2. nóvember árið 2000 birtist grein í tímaritinu News um að G, sem var framkvæmdastjóri þekkts fyrirtækis í vopnaframleiðslu, sætti rannsókn vegna gruns um stórfelld skattsvik. Með greininni birtist mynd af G. Í henni kom fram að húsleit hefði verið gerð hjá honum snemma morguns þann 31. október en grunur léki á að hann hefði ekki greitt skatta af fjárhæð sem samsvaraði nálægt 36 milljónum evra. Einnig kom fram að tímaritið hefði undir höndum bréf frá lögfræðingum G þar sem meðal annars kom fram að reynt hefði verið að myrða hann í Lúxemborg árið 1999. Í greininni voru leiddar að því líkur að tilraunin hefði verið að undirlagi eins viðskiptafélaga G og stæði í tengslum við skattrannsóknir sem félög tengd honum hefðu þurft að sæta. Einnig var því haldið fram að G hefði nán tengsl við í „Frelsisflokk Austurríkis“ (FPÖ).

Í kjölfar birtingarinnar höfðaði G mál gegn kæranda þar sem hann fór fram á lögbann við myndbirtingum af honum í tengslum við skattrannsóknina sem hann sætti og í tengslum við umfjöllun um fyrrgreinda morðtilraun. Þann 2. desember 2000 staðfesti dómstóll í Vín að kærandi mætti ekki birta myndir af G þar sem fram kæmi að hann hefði framið hin ætluðu skattalagabrot. Þar til endanlegur dómur félli mætti einungis taka fram að hann væri grunaður um slíkan verknað. Hæstiréttur staðfesti lögbannsráðgjafið undirréttar, en með þeim formerkjum að bannað væri að minnast á hina umræddu skattrannsókn í tengslum við myndbirtingar af G.

2. Meðferð málsins hjá Mannréttindadómstólnum

Kæran

Kærandi taldi lögbannið brjóta í bága við tjáningarfrelsi sitt sem verndað væri í 10. gr. sáttmálans.

Niðurstaða

Í niðurstöðu sinni vísaði dómstóllinn til þess að ákvæði sáttmálans um tjáningarfrelsi tæki ekki aðeins til efnis tjáningarinnar heldur einnig framsetningar hennar og vísaði til dóms í máli *Von Hannover gegn Þýskalandi* (mál nr. 59320/00) frá 24. júní 2004, þar sem myndbirting féll undir hugtakið tjáning. Þannig ætti ágreiningsefni málsins undir efni 10. gr. sáttmálans. Dómstóllinn taldi að réttur kæranda til tjáningar hefði verið takmarkaður með vísan til lögmætra markmiða, þ.e. verndunar mannorðs annarra. Hins vegar taldi dómstóllinn að austurrískir dómstólar hefðu takmarkað tjáningarfrelsi kæranda með ófullnægjandi rökstuðningi. Þrátt fyrir svigrúm sitt til mats á þessu sviði taldi dómstóllinn að austurrískir dómstólar hefðu farið út fyrir það sem talist gæti „nauðsynlegt“ til þess að vernda hið lögmæta markmið með aðgerðum sínum og ekki gætt meðalhófs við beitingu þeirra. Við mat sitt leit dómstóllinn meðal annars til hlutverks fjölmíðla í lýðræðisþjóðfélagi, þess að G væri opinber persóna og að mál hans gæti haft upplýsingagildi fyrir almenning og verið innlegg í þjóðfélagslega umræðu um hlutverk stjórnenda stórfyrirtækja og möguleg spillingarmál sem þeir gætu verið flæktir í.

Enn fremur vísaði dómstóllinn til þess hagsmunamats sem þyrfti að fara fram milli réttar til friðhelgi einkalífs sem tryggður væri í 8. gr. sáttmálans annars vegar og tjáningarfrelsisins sem tryggt væri í 10. gr. hins vegar og vísaði aftur til máls *Von Hannover gegn Þýskalandi* þar sem fram kom að lítið svigrúm væri til þess að banna algerlega myndbirtingu af opinberum persónum. Dómstóllinn

féllst því á að brotið hefði verið gegn 10. gr. sáttmálans. Á grundvelli 41. gr. sáttmálans voru kæranda dæmdar 1.719 evrur bætur fyrir fjárhagslegt tjón og í 4.363 evrur í málskostnað.

Einn dómari skilaði séráliti.